ੴ

Sikh Society of Michigan

Sakhis from SGGS

Lesson #14

Grade 5

ਹਰਿ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਭਗਤ ਉਪਾਇਆ ਪੈਜ ਰਖਦਾ ਆਇਆ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ॥

ਹਰਣਾਖਸੁ ਦੁਸਟੁ ਹਰਿ ਮਾਰਿਆ **ਪ੍ਰਹਲਾਦੁ** ਤਰਾਇਆ ॥

ਅਹੰਕਾਰੀਆ ਨਿੰਦਕਾ ਪਿਠਿ ਦੇਇ **ਨਾਮਦੇਉ** ਮੁਖਿ ਲਾਇਆ ॥

ਜਨ ਨਾਨਕ ਐਸਾ ਹਰਿ ਸੇਵਿਆ ਅੰਤਿ ਲਏ ਛਡਾਇਆ ॥੪॥੧੩॥੨੦॥

ਰਾਮ ਸਿਮਰਿ ਰਾਮ ਸਿਮਰਿ ਰਾਮ ਸਿਮਰਿ ਭਾਈ ॥ ਰਾਮ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਬਿਨੁ ਬੂਡਤੇ ਅਧਿਕਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਬਨਿਤਾ ਸੁਤ ਦੇਹ ਗ੍ਰੇਹ ਸੰਪਤਿ ਸੁਖਦਾਈ ॥ ਇਨ੍ਹ ਮੈ ਕਛੁ ਨਾਹਿ ਤੇਰੋ ਕਾਲ ਅਵਧ ਆਈ ॥੧॥

ਅਜਾਮਲ ਗਜ ਗਨਿਕਾ ਪਤਿਤ ਕਰਮ ਕੀਨੇ ॥ ਤੇਊ ਉਤਰਿ ਪਾਰਿ ਪਰੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਲੀਨੇ ॥੨॥

ਗੰਗਾ ਕੀ ਲਹਰਿ ਮੇਰੀ ਟੁਟੀ ਜੰਜੀਰ ॥ ਮ੍ਰਿਗਛਾਲਾ ਪਰ ਬੈਠੇ **ਕਬੀਰ** ॥੨॥

ਕਹਿ ਕੰਬੀਰ ਕੋਊ ਸੰਗ ਨ ਸਾਥ ॥ ਜਲ ਥਲ ਰਾਖਨ ਹੈ ਰਘੁਨਾਥ ॥੩॥੧੦॥੧੯॥

Based on the above quotes from SGGS, which sakhis come to your mind?

Sakhis

- Prahlad saved from his father
- Namdev ji at a temple which rotated
- Namdev ji asked to bring a dead cow to life
- Namdev and the cup of milk
- Ajamal
- Ganika
- Gajind
- Kabir ji thrown in the river
- Guru Arjan Dev ji attending marriage of cousin

Moral of the sakhis

ਹਰਿ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਭਗਤ ਉਪਾਇਆ ਪੈਜ ਰਖਦਾ ਆਇਆ ਰਾਮ ਰਾਜੇ ॥

- Through all the ages God has kept the honor of his devotees

ਨਾਨਕ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਸੰਤ ਨਿਸਤਾਰੇ ॥

- Meditate on Naam and you will be saved

ਜਾ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਦੁਰਮਤਿ ਨਾਸੈ ਪਾਵਹਿ ਪਦੁ ਨਿਰਬਾਨਾ

- Remembering Him in meditation, evil-mindedness is dispelled, and the state of Nirvaanaa is obtained.

Note from Prof. Sahib Singh ji:

ਅੰਬਰੀਕ, ਸੁਦਾਮਾ, ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ, ਦ੍ਰੋਪਤੀ, ਅਹੱਲਿਆ, ਭਭੀਖਣ, ਬਲਿ, ਧ੍ਰ¨, ਗਜ…ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਬਾਰੇ ਹੀ ਸਾਖੀਆਂ ਪਰਸਿੱਧ ਸਨ ਤੇ ਹਨ । ਗੁਰੂ ਤੇਗ਼ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਪੂਰਬ ਦੇਸ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਹਿੰਦੂ ਜਨਤਾ ਵਿਚ ਪਰਚਾਰ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਭੀ ਇਹਨਾਂ ਹੀ ਸਾਖੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਂਦੇ ਰਹੇ । ਵੇਰਵੇ ਵਿਚ ਗਿਆਂ ਇਹ ਸਾਖੀਆਂ ਸਿੱਖ-ਧਰਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ…ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਛੇੜਨ ਦੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਈ । ਕੁਰਾਹੇ ਪਏ, ਵਿਕਾਰਾਂ ਵਿਚ ਡਿੱਗਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਤੇ ਜਾਬਰ ਮੁਗ਼ਲ-ਹਕੂਮਤ ਤੋਂ ਸਹਿਮੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਪਰਸਿੱਧ ਭਗਤਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਸੁਣਾ ਕੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ।

Prahlad Saved from Harnakash

- Harnakash meditated so much that he was granted a boon that he won't be killed by man or beast, with a weapon or without a weapon, during day or night, during hot weather or cold weather, indoors or outdoors, on earth or in the sky.
- He became powerful and was very egoistic and cruel
- He asked everyone to worship him and anyone worshiping God would be killed
- His wife also meditated a lot and later gave birth to Prahlad
- Prahlad absorbed all spiritual wisdom
- Prahlad worshiped God only and refused to worship Harnakash
- Even his mother was not able to change his mind
- He was locked in a cell for sometime
- He was thrown off a mountain but was not injured
- Harnakash then asked him to touch a very hot pillar
- He came close to the pillar and prayed and then hugged it. He felt it cool as water. It did not burn him
- Immediately a creature came out of nowhere and grabbed Harnakash and killed him
- The time was dusk, the place was on the threshold of the palace, the creature was half man half lion with huge claws

ਖਿਨ ਮਹਿ ਭੈਆਨ ਰੂਪੁ ਨਿਕਸਿਆ ਥੰਮ੍ ਉਪਾੜਿ ॥ਹਰਣਾਖਸੁ ਨਖੀ ਬਿਦਾਰਿਆ ਪ੍ਰਹਲਾਦੁ ਲੀਆ ਉਬਾਰਿ ॥੪॥

ਭੈਰਉ ਮਹਲਾ ੩ ॥

ਮੇਰੀ ਪਟੀਆ ਲਿਖਹੁ ਹਰਿ ਗੋਵਿੰਦ ਗੋਪਾਲਾ ॥ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ਫਾਥੇ ਜਮ ਜਾਲਾ ॥

ਸਤਿਗੁਰੁ ਕਰੇ ਮੇਰੀ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਾ ॥ ਹਰਿ ਸੁਖਦਾਤਾ ਮੇਰੈ ਨਾਲਾ ॥੧॥

ਗੁਰ ਉਪਦੇਸਿ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦੁ ਹਰਿ ਉਚਰੈ ॥ ਸਾਸਨਾ ਤੇ ਬਾਲਕੁ ਗਮੁ ਨ ਕਰੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਮਾਤਾ ਉਪਦੇਸੈ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਪਿਆਰੇ ॥ ਪੁਤ੍ਰ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਛੋਡਹੁ ਜੀਉ ਲੇਹੁ ਉਬਾਰੇ ॥

ਪ੍ਰਹਿਲਾਦੁ ਕਹੈ ਸੁਨਹੁ ਮੇਰੀ ਮਾਇ ॥ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਨ ਛੋਡਾ ਗੁਰਿ ਦੀਆ ਬੁਝਾਇ ॥੨॥

ਸੰਡਾ ਮਰਕਾ ਸਭਿ ਜਾਇ ਪੁਕਾਰੇ ॥ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦੁ ਆਪਿ ਵਿਗੜਿਆ ਸਭਿ ਚਾਟੜੇ ਵਿਗਾੜੇ ॥

ਦੁਸਟ ਸਭਾ ਮਹਿ ਮੰਤ੍ਰੁ ਪਕਾਇਆ ॥ ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਕਾ ਰਾਖਾ ਹੋਇ ਰਘੁਰਾਇਆ ॥੩॥

ਹਾਥਿ ਖੜਗੁ ਕਰਿ ਧਾਇਆ ਅਤਿ ਅਹੰਕਾਰਿ ॥ ਹਰਿ ਤੇਰਾ ਕਹਾ ਤੁਝੁ ਲਏ ਉਬਾਰਿ ॥

ਖਿਨ ਮਹਿ ਭੈਆਨ ਰੂਪੁ ਨਿਕਸਿਆ ਥੰਮ੍ ਉਪਾੜਿ ॥ ਹਰਣਾਖਸੁ ਨਖੀ ਬਿਦਾਰਿਆ ਪ੍ਰਹਲਾਦੁ ਲੀਆ ਉਬਾਰਿ ॥੪॥

ਸੰਤ ਜਨਾ ਕੇ ਹਰਿ ਜੀਉ ਕਾਰਜ ਸਵਾਰੇ ॥ ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਜਨ ਕੇ ਇਕੀਹ ਕੁਲ ਉਧਾਰੇ ॥

ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਹਉਮੈ ਬਿਖੁ ਮਾਰੇ ॥ ਨਾਨਕ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਸੰਤ ਨਿਸਤਾਰੇ ॥੫॥੧੦॥੨੦॥

Ajaamal the Brahmin

- Ajaamal was born to a Raaj Purohit and a high caste within already high caste of Hindus i.e. Brahmins.
- Ajaamal was brought up in a very religious atmosphere and was provided with Sanskrit education from early age. By the time he reached the age of maturity, he became well-versed in all 4 Vedas, 18 Puraanas and other important religious books of those times.
- He further told him to never go in the southern part of the city because that part of the city was full of scoundrels and prostitutes.
- His life continued in normal fashion until that fateful day when he had to go to the southern part of the city.
- He became a regular visitor to this Ganika (prostitute, bad woman).
- The king decided to banish him from his kingdom
- Great calamities befell on both Ajaamal and the prostitute. They moved out of the kingdom and starting leading a very destitute life.
- Anyway, later in his life he had a son and the day his son was born, some saadhu jan (holy men) came to his house to seek refuge from bad weather.
- They told him to name his latest born son "Narayan". Obeying what the saadhoo said, Ajaamal named his son - Narayan.
- When his death time came close, Jammdoots started visiting him and he could see them approaching him.
- Dharam Rai confirmed that whoever does kirtan or Naam, Jammdoots are not allowed to get near them. He was calling his son whose name was Narayan – which means God
- ਸੁਣਿ ਕੈ ਜਮ ਕੇ ਦੂਤ ਨਾਇ ਤੇਰੈ ਛਡਿ ਜਾਹਿ ॥
- So Ajaamal, who was maha-paapi, went to heaven

ਅਜਾਮਲ ਪ੍ਰੀਤਿ ਪੁਤ੍ਰ ਪ੍ਰਤਿ ਕੀਨੀ ਕਰਿ ਨਾਰਾਇਣ ਬੋਲਾਰੇ ॥ ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਕੈ ਮਨਿ ਭਾਇ ਭਾਵਨੀ ਜਮਕੰਕਰ ਮਾਰਿ ਬਿਦਾਰੇ ॥੨॥

ਅਜਾਮਲ ਪ੍ਰੀਤਿ ਪੁਤ੍ਰ ਪ੍ਰਤਿ ਕੀਨੀ ਕਰਿ ਨਾਰਾਇਣ ਬੋਲਾਰੇ ॥
ਮੇਰੇ ਠਾਕੁਰ ਕੈ ਮਨਿ ਭਾਇ ਭਾਵਨੀ ਜਮਕੰਕਰ ਮਾਰਿ ਬਿਦਾਰੇ ॥੨॥

ਅਜਾਮਲ ਗਜ ਗਨਿਕਾ ਪਤਿਤ ਕਰਮ ਕੀਨੇ ॥
ਤੇਊ ਉਤਰਿ ਪਾਰਿ ਪਰੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਲੀਨੇ ॥੨॥

ਅਜਾਮਲ ਕਉ ਅੰਤ ਕਾਲ ਮਹਿ ਨਾਰਾਇਨ ਸੁਧਿ ਆਈ ॥
ਜਾਂ ਗਤਿ ਕਉ ਜੋਗੀਸੁਰ ਬਾਛਤ ਸੋ ਗਤਿ ਛਿਨ ਮਹਿ ਪਾਈ ॥੨॥

ਅਜਾਮਲੁ ਪਾਪੀ ਜਗੁ ਜਾਨੇ ਨਿਮਖ ਮਾਹਿ ਨਿਸਤਾਰਾ ॥
ਨਾਨਕ ਕਹਤ ਚੇਤ ਚਿੰਤਾਮਨਿ ਤੈ ਭੀ ਉਤਰਹਿ ਪਾਰਾ ॥੩॥੪॥

Namdev ji at a temple which rotated

- That temple is still rotated as can be seen at the site. In most Hindu temples, the water pool ("kuub") is normally located at the front of the mandir; at this site, it can be seen at the back of the temple. Further, most temples face east since that is the most auspicious direction in the Hindu faith as the Sun rises from the East and the Sun is considered the destroyer of darkness and the giver of life. The Aundha Nagnath temple faces West.

ਜਿਉ ਜਿਉ ਨਾਮਾ ਹਰਿ ਗੁਣ ਉਚਰੈ ॥ ਭਗਤ ਜਨਾਂ ਕਉ ਦੇਹੁਰਾ ਫਿਰੈ

ਹਸਤ ਖੇਲਤ ਤੇਰੇ ਦੇਹੁਰੇ ਆਇਆ ॥
Laughing and playing, I came to Your Temple, O Lord.

ਭਗਤਿ ਕਰਤ ਨਾਮਾ ਪਕਰਿ ਉਠਾਇਆ ॥੧॥
While Naam Dayv was worshipping, he was grabbed and driven out. ||1||

ਹੀਨੜੀ ਜਾਤਿ ਮੇਰੀ ਜਾਦਿਮ ਰਾਇਆ ॥
I am of a low social class, O Lord;

ਛੀਪੇ ਕੇ ਜਨਮਿ ਕਾਹੇ ਕਉ ਆਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
why was I born into a family of fabric dyers? ||1||Pause||

ਲੈ ਕਮਲੀ ਚਲਿਓ ਪਲਟਾਇ ॥
I picked up my blanket and went back,

ਦੇਹੁਰੈ ਪਾਛੈ ਬੈਠਾ ਜਾਇ ॥੨॥
to sit behind the temple. ||2||

ਜਿਉ ਜਿਉ ਨਾਮਾ ਹਰਿ ਗੁਣ ਉਚਰੈ ॥
As Naam Dayv uttered the Glorious Praises of the Lord,

ਭਗਤ ਜਨਾਂ ਕਉ ਦੇਹੁਰਾ ਫਿਰੈ ॥੩॥੬॥
the temple turned around to face the Lord's humble devotee. ||3||6||

Guru Arjan Dev ji attending marriage of cousin

- Guru Ramdas ji invited to a marriage ceremony of his nephew
- Prithi Chand and Mahadev refused
- Guru Arjan Dev ji went to Lahore and told not return until he was asked to do so
- Expressed desire to see his Guru and wrote a letter

  ਮੇਰਾ ਮਨੁ ਲੋਚੈ ਗੁਰ ਦਰਸਨ ਤਾਈ ॥ ਬਿਲਪ ਕਰੇ ਚਾਤ੍ਰਿਕ ਕੀ ਨਿਆਈ ॥ ਤ੍ਰਿਖਾ ਨ ਉਤਰੈ ਸਾਂਤਿ ਨ ਆਵੈ ਬਿਨੁ ਦਰਸਨ ਸੰਤ ਪਿਆਰੇ ਜੀਉ ॥੧॥

- Prithi Chand intercepted the letter and did not give it the Guru Ramdas ji
- Second letter written

  ਤੇਰਾ ਮੁਖੁ ਸੁਹਾਵਾ ਜੀਉ ਸਹਜ ਧੁਨਿ ਬਾਣੀ ॥ ਚਿਰੁ ਹੋਆ ਦੇਖੇ ਸਾਰਿੰਗਪਾਣੀ ॥ ਧੰਨੁ ਸੁ ਦੇਸੁ ਜਹਾ ਤੂੰ ਵਸਿਆ ਮੇਰੇ ਸਜਣ ਮੀਤ ਮੁਰਾਰੇ ਜੀਉ ॥੨॥

- Second Letter snatched by Prithi Chand
- Third letter written

  ਇਕ ਘੜੀ ਨ ਮਿਲਤੇ ਤਾ ਕਲਿਜੁਗੁ ਹੋਤਾ ॥ ਹੁਣਿ ਕਦਿ ਮਿਲੀਐ ਪ੍ਰਿਅ ਤੁਧੁ ਭਗਵੰਤਾ ॥ ਮੋਹਿ ਰੈਣਿ ਨ ਵਿਹਾਵੈ ਨੀਦ ਨ ਆਵੈ ਬਿਨੁ ਦੇਖੇ ਗੁਰ ਦਰਬਾਰੇ ਜੀਉ ॥੩॥

- Letter was sent with special instructions to hand only to Guru Ramdas ji
- Guru Ramdas ji very pleased reading it and knew two other letters were missing
- Soon after, in August 1581, Guru Arjan Dev ji was made guru and was asked him to complete the poem (Guru Ram Das ji let the world in September 1581)
- Fourth part of the poem

  ਭਾਗੁ ਹੋਆ ਗੁਰਿ ਸੰਤੁ ਮਿਲਾਇਆ ॥ ਪ੍ਰਭੁ ਅਬਿਨਾਸੀ ਘਰ ਮਹਿ ਪਾਇਆ ॥ ਸੇਵ ਕਰੀ ਪਲੁ ਚਸਾ ਨ ਵਿਛੁੜਾ ਜਨ ਨਾਨਕ ਦਾਸ ਤੁਮਾਰੇ ਜੀਉ ॥੪॥

Homework

Choose a sakhi from those mentioned in this presentation and write about it based on the following guideline:

- Write the complete shabad related to the sakhi (Shabad)
- Make a table and explain the meaning of a few key words (Vocabulary)
- Write a few words about the shabad – raag, location, meaning (Shabad discussion)
- Provide some historical background related to the sakhi (Historical background)
- In Punjabi give a short explanation of what message Guru ji is giving us (Message)
- Pick a few words that have Aunkar and Sihari with the last letter and explain the significance (Gurbani Grammar)
- Add any references at the end (Bibliography)

Shabad

ਹਸਤ ਖੇਲਤ ਤੇਰੇ ਦੇਹੁਰੇ ਆਇਆ ॥

ਭਗਤਿ ਕਰਤ ਨਾਮਾ ਪਕਰਿ ਉਠਾਇਆ ॥੧॥

ਹਨਿੜੀ ਜਾਤਿ ਮੇਰੀ ਜਾਦਿਮ ਰਾਇਆ ॥

ਛੀਪੇ ਕੇ ਜਨਮਿ ਕਾਹੇ ਕਉ ਆਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਲੈ ਕਮਲੀ ਚਲਿਓ ਪਲਟਾਇ॥

ਦੇਹੁਰੈ ਪਾਛੈ ਬੈਠਾ ਜਾਇ ॥੨॥

ਜਿਉ ਜਿਉ ਨਾਮਾ ਹਰਿ ਗੁਣ ਉਚਰੈ॥

ਭਗਤ ਜਨਾਂ ਕਉ ਦੇਹੁਰਾ ਫਿਰੈ ॥੩॥੬॥

Vocabulary

Words	English Definition	Punjabi Definition
ਹਸਤ	Laughing	ਹਸਨਾ
ਖੇਲਤ	Playing	ਖੇਡਦਿਆਂ
ਦੇਹੁਰੇ	Temple	ਮੰਦਰ
ਭਗਤਿ	Meditate	ਭਗਤੀ
ਹੀਨੜੀ	Low	ਨੀਵੀਂ
ਜਾਤਿ	Caste	ਕੁਲ
ਜਾਦਿਮ ਰਾਇਆ	God	ਪ੍ਰਭੂ
ਛੀਪੇ	Fabric Dyers	ਛੀਂਬੇ
ਜਨਮਿ	Birth	ਜਨਮ
ਕਾਮਲੀ	Blanket	ਕੰਬਲ
ਚਲਿਓ	Walking	ਚਲਨਾ
ਪਲਟਾਇ	Turnaround	ਘੁਮਾਉਣਾ
ਪਾਛੈ	Behind	ਪਿਛੇ
ਗੁਣ	Good Quality	ਖੁਸ਼ੀ
ਉਚਰੈ	Say	ਕਹਿਣਾ
ਭਗਤ	Devotee	ਭਗਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ
ਜਨਾਂ	Disciple	ਪੁਰਸ਼

Shabad discussion

ਸ਼ਬਦ ਵੀਚਾਰ:

ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਰਾਗੁ ਭੈਰਉ ਵਿਚ ਭਗਤ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਉਚਾਰਿਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਭਗਤ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ੬੧ ਸ਼ਬਦ, ੧੮ ਰਾਗਾਂ ਵਿਚ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਵਿਚ ੧੫ ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਵੀ ਦਰਜ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਭਗਤ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਔਂਧਾ ਨਾਗਨਾਥ ਮੰਦਰ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਉਚਾਰਿਆ ਜਿਸ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਮੰਦਰ ਖੁਸ਼ੀ-ਖੁਸ਼ੀ ਭਗਤੀ ਕਰਨ ਆਇਆ ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਮੰਦਰ ਤੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ। ਭਗਤ ਜੀ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਣ ਲਗੇ, ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ! ਮੈਂ ਛੀਂਬੇ ਦੇ ਘਰ ਕਿਉਂ ਜੰਮਿਆ, ਮੇਰੀ ਜਾਤਿ ਨੀਵੀ ਕਿਉਂ ਹੈ? ਉਸ ਸਮੇਂ ਨੀਵੀ ਜਾਤ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮੰਦਰ ਜਾਣ ਅਤੇ ਭਗਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਕੰਬਲੀ ਲੈ ਕੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਭਗਤੀ ਕਰਨ ਲਗ ਗਏ। ਭਗਤ ਜੀ ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਗੁਣ ਗਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਪ੍ਰਭੂ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਮੰਦਰ ਦਾ ਮੂੰਹ ਉਸ ਵੱਲ ਘੁੰਮਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਗੁਰੂ ਜੀ ਵੀ ਇਸਦਾ ਵਰਣਨ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੪ ਵਿਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ

"ਅਹੰਕਾਰੀਆ ਨਿੰਦਕਾ ਪਿਠਿ ਦੇਇ , ਨਾਮਦੇਉ ਮੁਖਿ ਲਾਇਆ॥"(ਪੰਨਾ ੪੫੧)

He turned his back on the egotists and slanderers, and showed His Face to Naam Dayv.

History

ਇਤਿਹਾਸ

ਭਗਤ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ੧੨੭੦ ਵਿਚ ਸਤਾਰਾ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰਾ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਦਾਮਾ ਸੇਠੀ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਗੋਨ ਬਾਈ ਸੀ। ਭਗਤ ਨਾਮਦੇਵ ਦਾ ਵਿਆਹ ੧੧ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਧਾਬਾਈ ਨਾਲ ਹੋਇਆ। ਭਗਤ ਜੀ ਦੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਧਾਰਮਿਕ ਰੁਚੀ ਦੇ ਸਨ ਜਿਨਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪਿਆ। ਭਗਤ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਮੂਰਤੀ ਪੂਜਾ ਅਤੇ ਰੀਤਾਂ ਰਿਵਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰਖਦੇ ਸਨ। ਪਰ ਭਗਤ ਜੀ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਇੱਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਕਰਮ ਕਾਂਡਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਸਨ। ਆਪ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਬ੍ਰਹਾਮਣਾ, ਪੁਜਾਰੀਆਂ, ਅਤੇ ਅਤਿਆਚਾਰੀ ਹਾਕਮਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਪਰ ਗਰੀਬਾਂ ਅਤੇ ਕੀਰਤੀਆਂ ਦਾ ਸਦਾ ਹੀ ਪੱਖ ਪੂਰਿਆ। ਭਗਤ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਤਰਾਂ ਸੰਨਿਆਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਤੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਹਿੰਦਿਆ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਨਾਲ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਦੁਆਰ ਦਰਸਾਇਆ। ਜਦੋਂ ਓਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਗਲ ਹਾਕਮਾਂ ਨੂੰ ਕਰਤਬ-ਕਰਾਮਾਤਾਂ ਦਿਖਾਉਣ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਮਦ ਹਾਥੀ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਥੱਲੇ ਕੁਚਲਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਪਰ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਵੀ ਇਸਦਾ ਵਰਣਨ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੪ ਵਿਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ।

"ਹਰਿ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਭਗਤ ਉਪਾਇਆ, ਪੈਜ ਰਖਦਾ ਆਇਆ ਰਾਮ ਰਾਜੇ॥" (ਪੰਨਾ ੪੫੧)

In each and every age, He creates His devotees and preserves their honor, O Lord King.

Message

ਸਿਖਿਆ

ਭਗਤ ਜੀ ਨੇ ਮੂਰਤੀ ਪੂਜਾ, ਜਾਤ ਪਾਤ, ਕਰਮ ਕਾਂਡਾਂ ਅਤੇ ਸੰਨਿਆਸਵਾਦ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਇਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਤੇ ਧਿਆਨ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ। ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਸਰਬ ਵਿਆਪਕਤਾ, ਪ੍ਰਭ ਦਾ ਬੇਅੰਤ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੱਸੀ। ਲੋੜ ਹੈ ਅਸੀਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੱਸੇ ਰਾਹਾਂ ਤੇ ਚੱਲ ਕੇ ਕਰਮ ਕਾਂਡਾਂ ਤੇ ਪਾਖੰਡਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹੀਏ ਅਤੇ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਅਤੇ ਕੀਰਤਨ ਨਾਲ ਜੁੜ ਕੇ ਇੱਕ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਤੇ ਅਡੋਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰਖੀਏ ।

Gurbani grammar

<u>ਵਿਆਕਰਣ: (ਕੇਵਲ ਔਂਕੜ ਅਤੇ ਸਿਹਾਰੀ ਦੇ ਨਿਯਮ)</u>

- ਹਸਤ, ਖੇਲਤ: ਕਿਰਿਆ – ਇਸ ਦੇ ਉਤੇ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ
- ਦੇਹੁਰੇ : ਨਾਂਵ – ਆਖਰੀ ਅੱਖਰ ਦੇ ਉਪਰ ਪਹਿਲਾ ਹੀਂ ਲਾਵਾਂ ਹਨ
- ਭਗਤਿ : ਕਿਰਿਆ – ਅਖੀਰਲੇ ਅੱਖਰ ਨੂੰ ਸਿਹਾਰੀ ਲਗ ਕੇ ਭਗਤਿ ਇਕ ਕਿਰਿਆ ਬਣ ਗਈ
- ਹਨਿੜੀ : ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਨ – ਜਾਤਿ ਦੇ "ਿ" ਲਗਨ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਨ ਵੀ ਇਕ ਇਸਤਰੀ ਲਿੰਗ ਬਣ ਗਿਆ
- ਜਾਤਿ : ਨਾਂਵ – "ਿ" ਲਗਣ ਤੋਂ ਉਹ ਇਕ ਇਸਤ੍ਰੀ ਲਿੰਗ ਹੈ
- ਜਾਦਿਮ ਰਾਇਆ : ਨਾਂਵ – ਇਹ ਨਾਂਵ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹਨ
- ਡੀਪੇ : ਨਾਂਵ – ਆਖਰੀ ਅੱਖਰ ਦੇ ਉਪਰ ਪਹਿਲਾ ਹੀਂ ਲਾਵਾਂ ਹਨ
- ਜਨਮਿ : ਨਾਂਵ – "ਿ" ਲਗਣ ਨਾਲ ਇਹ ਸੰਬੰਧਕੀ ਅਰਥ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
- ਕਮਲੀ : ਨਾਂਵ – ਆਖਰੀ ਅੱਖਰ ਦੇ ਉਪਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਿਹਾਰੀ ਹੈ
- ਚਲਿਓ, ਪਲਟਾਇ : ਕਿਰਿਆ – ਇਸ ਦੇ ਉਤੇ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ
- ਪਾਡੈ : ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਨ – ਆਖਰੀ ਅੱਖਰ ਦੇ ਉਪਰ ਪਹਿਲਾ ਹੀਂ ਦੁਲਾਵਾਂ ਹਨ
- ਗੁਣ : ਨਾਂਵ – ਬਹੁਵਚਨ ਪੁਲਿੰਗ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਔਂਕੜ ਨਹੀਂ ਲਗਦੀ
- ਉਚਰੈ : ਕਿਰਿਆ – ਆਖਰੀ ਅੱਖਰ ਦੇ ਉਪਰ ਪਹਿਲਾ ਹੀਂ ਦੁਲਾਵਾਂ ਹਨ
- ਭਗਤ : ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਨ – ਬਹੁਵਚਨ ਪੁਲਿੰਗ ਨਾਂਵ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਨ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਔਂਕੜ ਨਹੀਂ ਲਗਦੀ
- ਜਨਾਂ : ਨਾਂਵ – ਬਹੁਵਚਨ ਪੁਲਿੰਗ

Bibliography

Bibliography

www.bhagatnamdev.com

www.sikhphilosophy.net

Gyani Sant Singh Maskeen, Katha, Youtube

Igurbani (Mahankosh)

Gurbani Ujagar (Prof. Sahib Singh)

Sardar Lakhwinderpal Singh, Punjabi Times Newspaper